

U. B. BERGEN

1611.45

Ms.

1568 II

30

25. januar 1943.

Nyheter 18-22. januar 1943.

Luftkrigen i vest:

Svære styrker britiske bombefly angrep Berlin natt til mandag, for annen natt på rad. Det ble kastet en svær bombelast nedover byen, og mange branner oppsto. Flere franske fly i strålende maneskinn, på angrepet var neget vellykket. 22 bombefly savnes. Santicis var britiske jagerfly over Frankrike. Natt til tirsdag ble kommunikasjoner i Holland og Frankrike bombet. 3 tyske skip ble truffet utenfor kysten. Natt til fredag ble Rhin kraftig angrep, og det oppsto store branner. 4 fly savnes. Et stort dagangrep over Frankrike ble utført torsdag uten tap av fly. Verdens hurtigste jagerfly av Me 109-typen er nå tatt i bruk. Det går 640 km. i timen og er kraftig amert. Turenene på dette flyet ble påbegynt i 1937.

Tyske fly angrep natt til mandag over England, og det ble også gitt flyalarm i London. En rekner med at 60 fly deltok. Av disse ble 10 skutt ned. London har ikke hatt ordentlig flyalarm siden mai 1941, og kommunikoet gir uttrykk for den glede storbyen følte da Londons flinrende luftforsvar trådte i kraft med en voldsonhet som aldri tidligere. Mange nye luftvernvennene er nå tatt i bruk. De tyske flyene gjorde liten skade. Onsdag prøvde tyskerne seg med et angrep i dagslys. 11 av 25-30 bombefly ble skutt ned. Det ble gjort liten skade. Bombeflyene ble jaget over Kanalen igjen, bl.a. også av norske jager. En norsk jager vendte ikke tilbake. Bare 6 av de tyske bombeflyene hadde fram til Londonområdet, og i en utkant av London ble det sluppet en del bomber. En skole ble rammet og 34 barn drept.

Russland:

Leningrad er nå ikke lenger en beleiret by; russene har på bred front trømt gjennom den 15 km. dype forsvars-linjen. Schlüsselburg er gjenerobret, og all forbindelse mellom de tyske og finske troppene er brutt. Dette ble meldt tidlig i uken. Siden er korridoren til Lenningrad blitt mer og mer open, og torsdag ble nok 25 forsvarsstillingar tatt igjen. Kampene står nærliggande som fører til byen. En finsk radiokronikør uttalte tirsdag at det har lykkes russene å bryte ringen om Lenningrad. Besattelsen av byen har vart i 16 måneder og kostet tyskerne 60.000 mann. Lenningrads og Stalingrads forsvar vil lyse opp i denne krigs historie.

S.v. for Welikiy-Luki har russene tatt tilbake 13 steder. Tyske motangrep vest for byen er slatt tilbake. Byen Leningrad er tatt, og tyske styrker er omringet. Ved Voronesj er flere småbyar inntatt. I dette avsnitt er 20.000 tyskere tatt til fange, og sør for Voronesj er ytterligere 22.000 ungare, 7.000 ungarere og 2.000 tyskere tatt til fange. I tillegg til dette har ungarsk divisjon overgitt seg. Midtveis mellom Charkow og Rostov har russene tatt et viktig støttepunkt. En tysk armé er omringet her, og ringen om den XXX strammes. En divisjon er allerede sddelat. De øvrige består hovedsakelig av italiener og ungare. Den russiske frontlinjen mot Rostow fra nord og sør fortsetter.

Milcovo er gjenerobret, og truselen mot de russiske troppene bortfra er dermed borte. Denne byen ble i sin tid omgått og omringet. Nord for Rostow har den røde armé gått over Don, og Liknaya, 85 km. nord for Rotow, er erobret. Et russisk krigsminister fra Moskva torsdag morgon fortalte at den viktige kernoeben Vorosjilovsk er tatt i jen. Der ble tatt mange fanger og stort bytte. Vorosjilovsk er et meget viktig jernbaneknutepunkt på jernbanen til Rostow, som nå også trues fra denne kant. En stor styrke holdes ved så å ha trøgt dypt inn i Ukraine, og russene truer her den viktige industribyen Vorosjilovgrad. Angrepet var på Rostow, som nå er innleddet med full kraft, strekker seg fra Vorosjilovgrad til Salsk. Sistnevnte sted sto russene fredag bare 16 km. fra. Det viktige jernbane-knutepunktet Proletask på jernbanen Stalingrad-Svartehavet ble tatt onsdag. Denne byen ligger 35 km. fra Salsk. Pga. russenes hurtige framrykning mot dette stedet er den tyske retrettan fra Kaukasus kraftig truet. Tyskerne her er kommet i en vanskelig stilling. De har derfor trukket seg hurtig tilbake. Foran Armawir er mange befolkningstræk tatt i jen, og russene står bare 60 km. fra denne viktige byen, som nå er meget alvorlig truet. Selv om tyskerne i Kaukasus gjør et hurtig tilbaketog, er det ikke sikkert at de når Rostow før russene stammer byen. De har bare den mulighet å komme seg over til Kertsj eller Krim, men her vil den russiske Svartehavstilfåten ha et ord ned i laget. Selv om nederlaget i Kaukasus og sovjet-Russland vil få enorm betydning for tyskerne, kan en ennå ikke tale om en katastrofe for den tyske militærmaskinen, men veien til den endelige seier er lagt.

Dirktoren for land- og leiebørsen opplyser at England og Amerika hittil har sendt 5.800 tanks og 4.600 fly til Russland. Dessuten er det bare fra Amerika sendt 81.000 biler av alle slags. Det blir tilføyd at Russland skal få enda mer støtte i 1943. Sidan 19/12-42 har tyskerne tapt bl.a. 6.000 tanks, 12.000 kanoner og 3.500 fly.

Midtosten:

Den britiske 8. armé rykker nærmere Tripolis etter at Homs og andre viktige punkter er tatt, ble det meldt fredag. Hunden trekker seg vestover, stedet angrepet av store formasjoner påler- og bombefly, som opererer 30 km. inne i Tunis. Alle veier som fører mot Tunis er sperret av ødelagte tanks, biler og fly. Den neste forsvarsstasjonen etter Tripolis ligger 110 km. inne i Tunis. Det er den såkalte Marotlinjen som franskmannene har bygd. Fredag var evakueringen av Tripolis tatt til, og Rommel hadde allerede truffet forberedelser til å oppgi den store og viktige Castel Benito-flyplassen. Tyskerne gjør alt for å holde kystveiene i Tunis åpne for Rommels styrker. De har dessverre gått til voldsomme angrep ved Pont du Fahs og vunnet litt terren. Britiske tropper er imidlertid underveis til dette punktet for å understøtte franskmannene som er her. Tyskerne har også ellers i Tunis prøvd seg med en offensiv, men halvparten av de tyske styrkene ble utslettet ved et motangrep med panserstyrker. Resten ble krevet på flukt. "Times" skrev fredag at slaget om Tunis vil bli beynaelsen til angrepet på Europa.

I Midtøsten har det for øvrig vært livlig alliert luftvirksomhet. Misurata, Lampedusanya, Sousse og forskjellige havnebyer i Tunisia og på Sicilia er bombet. Atskilige aksesskip er senket i Middelhavet. På noen dager ble 16 italiensk skip sendt til bunns.

Fjerne Østen:

På New Guinea er Sannander og Kap Sannanda inntatt og Sannandarveien er avskåret. På Guadalcanar har amerikanerne tatt en by. Fra Burna blir meldt om flyangrep på japanske støttepunkter. I Stillehavet er 6 japanske skip senket, deravvar en destroyer, resten var transport- og forsyningsskip.

Senatet i Chile har med 30 stemmer mot 10 bestent å avbryte den diplomatiske forbindelsen med aksnaktene.

Svenske aviser sier ikke noen hemmelighet av at de allierte også landet i Norge, men de fordelede som Tyskland nå har, straks opphør. Sverige vil på ingen måte tillate full gjennommarsj. Foranledningen til at disse spørsmålene blir tatt opp er at det skal være observert en stor invasionsflåte og prammer i Skottland. Østfold befestes nå kraftig av tyskerne, og i Trondheim bygger de en stor flyplass.

Den norske korvetten "Mont Brisia" er gått tapt i konvoitjeneste. Det var få overlevende. Et skipet gikk til bunns, hadde det tilføyd fienden store tap.

Nyhetene lørdag og søndag:

Tripolis er tatt! I gralysningen lørdag kl. 5 rykket franskutte britiske tropper inn i Tripolis fra sør og øst. Sterke fiendtlige baktropper ble slått tilbake. I løpet av dagen ble byen helt besatt. Det britiske infanterivapnet er allerede i arbeid på havnen som har fatt en stor nedfart. Søndagsmeldingene sikkert på at den 8. armé fortsetter vestover og er i kontakt med fienden vest for Tripolis. Britene har imidlertid ninskjøt presset sitt etter de hårde strabasene. Tilbaketoget fra Tripolis skjer så fort som bare biler kan komme fram. Italienerne blir som ved el Alamein latt i stikken. Jagerbombefly haurer løs på fienden langt inn i Tunis. Aksetroppene blir nå også bombet av amerikanske fly fra Tunis. Korrespondenter som er ned den 8. armé skriver at de ikke ser noe til aksefly. 6.000 fly skal aksen til nå ha mistet i Midtøsten. - Etter Tripolis' fall er det italienske imperium helt utslettet. Det var 12 1/2 gang så stort som England. Tripolis er den siste og viktigste havnen i Libya og vil få en kolossal betydning som forsyningshavn. Store skip kan gå inn. Innseilingen er over 300 meter bred og kanvanskeli blokeres. Cordell Hull uttaler at britenes okkupasjon av Tripolis er en av de største og mest betydningsfulle seire i denne krigen. Vi gleder oss med briten, uttaler Hull. Moskvakringkasten uttaler sin begeistring over de engelske amfers voksende angrepsstyrke. Det tyske kommunikeet innrømmer at Tripolis er falt. Den italienske propagandaministeren uttalte på et møte at det libisk-egyptiske kapitel er avsluttet, og det er ikke endt som italienerne hadde høpet. Den britiske 8. armé er også i Russernes fortsatte offensiv, er forløper for det som kommer. Vi står kanskje foran dramatiske avgjørelser om ikke så mange uker. Diskusjonene er kommet til et franskutt stadium.

I Tunis har amerikanske, franske og britiske tropper stoppet det tyske framstøtet, og ved Pont du Fahs er tyske tropper drevet flere km. tilbake. Sicilia er gjentagne ganger angrepet, og utenfor Tunisia er snå skip bortbet. Det allierte marinekommunikat opplyser at 3 til av aksens skip er senket i Middelhavet.

I Russland rykker de russiske truppene fram overalt. De rykker på bred front mot de 25 tyske divisjonene i Kaukasus som er i fare. Armawir, den viktigste byen i Kaukasus, ble tatt ved et kvikt angrep 13. dag. Det betyr at tyskerne i Maikoprådet er avskåret og de ved Tuapse er i fare. Enda en viktig by kunne helgens kommunikat fortelle er inntatt. Det er Salsk som er nakkelsstilling for operasjonene i sør-Russland. Byen var sterkt befestet, men store styrker av russiske tanks av ny type knuste det tyske forsvarer. Der ble tatt stort bytte. Nord for Rostow nemner russerne seg na Vorosjolovgrad. De star mindre enn 10 km. fra byen. Utslettelsen av de omringede styrkene i Voronesj-sektoren fortsetter. Der er tatt ytterligere 13.800 fanger. I alt er det tatt 64.000 fanger i dette avsnittet. Den tyske meldingen om den omringede 6. armé ved Stalingrad er den alvorligste innrømmelsen tyskerne har gjort. Den russiske generalen som står for tilintetgjørelsen, sier i sin melding til Stalin: "Løkken strammes. Innen kort tid skal Stalingrad og omliggende stræk være renset for fienden." Pravda skriver at nasseovergivelse blir mer og mer hyppig i sør-Russland.

Von Rundstedt har inspisert alle ubåtbasene ved Atlanterhavet og bedyret at de allierte ikke skal komme noen vei. I denne forbindelse har Goebbelz avgitt en erklæring hvor i det heter: "Vi må ikke gjøre det samme som i 1918. Krigens oppgave nå føre oss sammen, ikke splitte oss!"

Britiske fly angrep natt til 13. dag mål i vest-Europa, bl.a. også Køln. I dagslys fredag ble 3 flyplasser på kontinentet og i oljeraffineri ved Gand i Belgia angrepet. 3 tyske fly ble ødelagt. Etter dag- og nattoperasjonene savnes 10 fly. Ingen norske fly som deltok savnes. Natt til søndag ble Lorraine og vest-Tyskland angrepet. På 20 minutter ble det sluppet store mengder brannbomber over Lorraine. 3 britiske fly savnes. 13. dag ble det foretatt dagangrep av store styrker med glimrende resultater. Det var omfattende angrep mot tyske transporter og mål i Belgia og Frankrike, sørlig jernbanemål. 22 tog ble angrepet. 9 allierte fly gikk tapt, men tyskerne mistet også noen jagerfly. Ikke noe tysk fly var over Storbritannia natt til søndag. Det britiske admiralitet melder at ubaten "Traveller" er gått tapt. Utanfor Norskysten er 1 forsyningsskip senket.

Fra New Guinea blir meldt at den siste motstanden ved Sannander er helt brutt, og hele Papua er nå på de alliertes hender. I de siste kampene ble 700 japanere drept. 4 skip til i Rabaul er senket. På Guadalcanar er 11.000 japanere enten drept eller tatt til fange. I Burma fortsetter de britiske angrepene til lands og i luften.

For en tid siden ble det meldt at 45 arbeids-tjenestegutter skulle sendes til Finnland. Nå blir det meldt om flere. Person de ikke vil se på pass gjennom Sverige, vil slektingene få lide. Det spørres om Finnland vil medvirke til dette som står i strid med folkeretten og forutsetningene for arbeids-tjenesten.